

vilde være min naturlige Dypgave saavidt muligt at gjennemføre en Ordning af de forskjellige Gjenstande, som vare blevne behandlede af Kirkekommissionen. Men det undrer mig dog, at det ærede Medlem ikke fandt sig foranlediget til strax at sige til, at det havde vist sig, at jeg virkelig havde opfattet denne Dypgave med Alvor. Han tog det meget let, idet han sagde, at der rigtignok fremkom to Lovforslag i denne Retning. Disse to vare imidlertid netop de mest omfattende og de vanskeligste og de, som ogsaa maatte komme frem, forinden der ret kunde være Spørgsmaal om at komme til Behandling af de andre. Ganske vist, jeg indskrænkede mig til disse to Forslag. Jeg skal senere komme tilbage til, hvorfor det forekom mig, at man ikke i næste Maade kan forandre sig over, at jeg efter den Afgjørelse og Forhandling, som fandt Sted i sidste Samling med Hensyn til disse to Lovforslag, ikke kunde finde mig foranlediget til at fremkomme med dem i denne Rigsdags-samling, ialtfald ikke uden nogenlunde at være kommen til Kjendskab om den Stemning, som i det Hele taget ligeoverfor disse Lovforslag maatte findes her i Thinget, thi det er just ikke nogen absolut Forpligtelse — det, jeg veed — at Lovforslag allesammen skulle forelægges i de allerførste Dage — ialtfald har dette ikke været Tilfældet i tidligere Ministers Tid, og allermindst kan en saadan Regel finde Anvendelse paa Lovforslag, der kun ere Gjentagelser af Forhandlinger, der saa kort forveien have fundet Sted, og med Hensyn til hvilke man maasse vil finde det ganske naturligt, at man fordrer nogen Tid for at se, hvorledes Situationen er, inden slige Forslag paany komme frem. Naar den ærede Rigsdagsmand endnu foiede til, at man kun havde taget et Par af disse Lovforslag ud af den store Mængde, der var bleven behandlet i Kirkekommissionen, saa maa jeg udtale som min Anskuelse, at dette var en noget overdreven Tale af ham. Ialtfald er det vist, at flere af disse Forslag netop vare af den Besskaffenhed, at de kunde faae og tilbøls have faaet deres Gjennemførelse ad administrativt Veie, og at de netop gjennemførte saadanne Grundsaetninger, som jeg baade i Kirkekommissionen ved-

kjendte mig, og som jeg tror, at jeg ogsaa i min tidligere Stilling som Kirkeminister har havt Leilighed til at lægge for Dagen og at gjennemføre. Nogle af de Bestemmelser, der saaledes laa indenfor Omraadet af Kirkeministerens Myndighed, have ogsaa faaet Hs. Maj. Kongens Approbation, idet ialtfald flere af dem naturlig maatte komme til Anvendelse i enkelte paatrængende Tilfælde, der fremkom for Administrationen. Med Hensyn til eet af disse Forslag kan det stille sig noget tvivlsomt, som det ogsaa gjorde i Kirkekommissionen, hvilken Veie der rettest maatte være at gaa, enten den administrative eller Lovgivningsveien; det er Spørgsmaalet med Hensyn til Benyttelsen af Kirkerne. Et Lovforslag herom er jo nu kommet ind her, og med Hensyn til dette vil jeg derfor naturlig komme til at udtale mig angaaende min Stilling, naar det kommer frem. Forvrigt er der endnu nogle meget vigtige Lovforslag tilbage, og navnlig er der Spørgsmaalet om Kirkeforfatningen eller om Kirkens Repræsentation. Det ærede Medlem nævnte nu ogsaa dette, men det undrer mig, dersom han virkelig har stænket Kirkekommissionen saamegen Opmærksomhed, at han har gjennemlæst dens Betænkning, for ikke at sige dens Forhandlinger, at han da ikke er kommen til Erkendelse af, at det var en, saa at sige, enstemmig Overbevisning fra alle Sider i Kirkekommissionen, at man ikke skulde komme til Kirkeforfatningen; — naar jeg undtager de Enkelte, der stode paa det aldeles modsatte Standpunkt af det, jeg har set er det gjældende i Rigsdagen, og som overhovedet have ment, at der ikke skulde røres ved Nogetsomhelst fra Rigsdagens Side, vare netop alle de Dvrigte enige om, at det vilde være urigtigt at bringe dette Spørgsmaal frem, naar ikke forveien Spørgsmaalene om Præsterenes Lønning og om Besættelsen af Præsteembederne vare afgjorte, og det synes altsaa, at den ærede Rigsdagsmand der kunde have faaet et fortræffeligt Svar paa sin stadige Forsken efter disse gyldige Grunde, der kunde have foranlediget Kirkeministeren til ikke at fremme disse Forslag fra Kirkekommissionen. — Der er endnu et eneste Spørgsmaal tilbage af nogen Betydning, som jeg derfor ogsaa vil